

ÎNTRE SPITAL ȘI BISERICĂ - URMARE (VI)

Sînteți implicat în construirea unui Centru (primul) de Studii Martirologice. Ce v-a determinat?

Faptul că am avut o parte din familie în închisoare politică și pentru că am văzut că ierarhii și facultățile de teologie nu au arătat preocupare (decît extrem de puțin) de acest subiect. (Îmi înțeleg, pentru că le e frică.)

Am aflat că la Aiud, unde a fost și o parte din familia mea, există un mic schit în Rîpa Robilor, acolo unde erau și gropile comune și unde zac osemintele foștilor deținuți politici. Ieromonahul de acolo mi-a spus că și-ar dori o mănăstire mai mare, dar nu are nici bani, nici teren să construiască. Eu îi am promis că îl ajut, dar îl rog să facă într-o aripă a mănăstirii un centru de studii martirologice. Ar fi primul de la noi din țară și unul dintre puținele din Europa postcomunistă.

Îmi am povestit ideea maestrului Dan Puric – iubitor de martiri – și dînsul împreună cu un prieten comun au obținut teren suficient, iar Dan Puric a donat sume importante de bani pentru începerea construcției.

Foarte repede s-a pus în mișcare o grupare diversionistă, care a scris în presă că proiectul ales de ierarhul locului nu este bun și „afară cu activitățile culturale din mănăstire” (ca în anii '50). Un călugăr din Petru Vodă, care vorbește mult și e convins că întotdeauna are dreptate, a alcătuit o temă de arhitectură a Mănăstirii Aiud, fără departamentul de cercetare martilologică (și asta în numele Părintelui Justin!). Am aflat însă la timp și am îndreptat lucrurile.

Numele maestrului Dan Puric a fost stropit cu noroi atît cît se putea și duhovnicul Mănăstirii Petru Vodă a fost convins să devină ostil proiectului (și maestrului inclusiv).

Șansa proiectului s-a legat de numele ierarhului de Alba, care iubește martirii, și astfel lucrările au mers mai departe.

Ulterior, prin Dan Puric (ca urmare a unei conferințe despre martiri), a apărut un om profetic, care a donat o mare sumă, și astăzi așezămîntul este aproape gata. Recent, s-a ținut prima Sfîntă Liturghie în martirologiu.

Acestea au fost lucrările grele, dar care au reușit. Însă trebuie să spun că cea mai mare nereușită a vieții mele a fost pierderea marelui proiect CHRISTIANA. Nu a fost chiar un insucces total, căci în urma defăimărilor, proceselor și efortului imens, a rămas Mănăstirea CHRISTIANA; deci, chiar dacă partea medicală a proiectului a fost distrusă, partea spirituală a rămas și Biserica Ortodoxă Română s-a îmbogățit cu un așezămînt monahal cu slujire medicală.

Trebuie să învățăm să și pierdem. Cînd m-am plîns duhovnicului meu (marelui meu duhovnic Visarion de la Clocociov), el m-a adus cu picioarele pe pămînt: „Încă n-ai sîngerat pentru Hristos, nu te plînge. Și să nu uiți că tu trebuie să duci lupta cea bună, iar victoria aparține lui

Hristos“. Probabil părintele știa că eu voiam ca victoria să mi aparțină mie.

Cum vedeți realitatea biblică exprimată în unele versete: năvodul care prinde pești „buni și răi“, țarina care crește „grâu și neghină“, puterea care se desăvârșește „în slăbiciune“ etc.?

Aceasta este una dintre tainele minunate ale Bisericii creștine, fapt ce o diferențiază abrupt de toate organizațiile și lojile elitiste.

Iar leacul imperfecțiunii este iubirea. Toate defectele și imperfecțiunile sînt vindecate tainic sau evident de iubire. Biserica înaintează spre Împărăție, iar uneori – după cuvîntul biblic – Împărăția vine spre noi sau este descoperită sau – nedescoperită încă – înlăuntrul nostru, numai și numai prin iubire, nu prin simplă morală, nu prin simplă facere de bine, nu prin simplă respectare a dogmei, nu prin simplu respect reciproc, nu prin simplă sărăcie, nu prin simplă castitate, nu prin simplă ascultare etc.

Am văzut această manifestare a iubirii și nejudecării aproapelui pe fizionomia Patriarhului Pavle al Serbiei.

Și un motiv că există mai multe trepte:

- iubește-ți aproapele ca pe tine însuți;

- iubiți pe vrăjmașii voștri;

- porunca Mîntuitorului: să vă iubiți unul pe altul, precum „v-am iubit Eu“;

- iar Apostolul Pavel vorbește despre „iubirea lui Hristos cea mai presus de cunoștință“ (*Efesenii*

3, 19).

Cred că dacă noi creștinii (mireni și cler) am cerceta, am pune preț și am ține seama de viețile și rugăciunea **martirilor** și **asceților**, mai mult decât o facem, ne-ar fi mult mai ușor să trăim și să propovăduim în Biserică.

Știu o zonă unde trăiesc câțiva pustnici în România. Am încercat să le fac o legătură cu ierarhul locului; am reușit foarte greu pentru că pustnicii se feresc de ierarhi, ceea ce este foarte trist. După întâlnirea maicii pustnice cu ierarhul ei, s-a bucurat de rugăciune, de binecuvântare, de cunoaștere și de faptul că ierarhul nu a cerut detalii asupra locului unde pustnicește.

Acum câțiva ani, am organizat un simpozion cu participare internațională pentru a desluși căile corecte de cercetare martirologică. Au venit doar doi episcopi. E un subiect care nu a trezit prea mare interes sau le e frică de puterea lumească, care desigur nu prețuiește martirii.

Istoria Bisericii Ortodoxe consemnează un fapt impresionant: la primul Sinod Ecumenic (325, la scurt timp după ieșirea din persecuții) erau în sală oameni fără o mână, fără un picior, cu fața și pieptul brăzdate de cicatrici dureroase, schilozi sau fără un ochi – toate semnele victoriei martirice. E de la sine înțeles că hotărârile lor au rămas peste veacuri, deoarece cuvântul lor era „cu putere” – nu ca o simplă învățătură omenească.

Comuniunea cu ei, cu suferința lor martirică ne ajută în fiecare clipă căci martirii, sufletele lor, sînt – conform textului de la *Apocalipsă* – chiar „sub jertfelnic”, adică cel mai aproape de Dumnezeu.

Merită să preluăm aici o rugăciune către martiri care să fie citită zilnic:

Rugăciune către Sfinții Martiri

În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh.

Doamne Iisuse Hristoase, Tu, Cel Căruia puterile cerești Î au spus: *Vrednic este Mielul Cel înjunghiat să ia puterea, și bogăția, și înțelepciunea, și tăria, și cinstea, și slava, și binecuvântarea*, vino cu puterea Ta și mărește înțelepciunea și tăria noastră, să știm și să putem suferi și răbda pentru mărturia numelui Tău.

Sfinților Martiri, cei care ați suferit răni sau moarte, de la începutul lumii pînă astăzi, rugați-vă pentru noi, nevrednicii, ca să mărturisim cu putere numele Domnului nostru Iisus Hristos.

Voi, prooroci, macabei, apostoli, diaconi, ierarhi, preoți, mireni, sfinți mărturisitori— toți cei *înjunghiați pentru Cuvîntul lui Dumnezeu și pentru* mărturia pe care ați dat-o lumii, voi, *ale căror suflete se găsesc „sub jertfelnic“*, voi care *veniți din strîmtorarea cea mare* și v-ați spălat veșmintele și le-ați făcut albe în sîngele Mielului, pentru care și sînteți *înaintea tronului lui Dumnezeu* — rugați-vă pentru noi să străbatem fără de sminteală cărările acestei vieți, să înțelegem că orice rană și durere răbdată pentru numele Domnului este prearătarea Împărăției Lui.

Sfinților Martiri știuți și neștiuți, voi, cei ce ați luat crucea și Î ați urmat lui Hristos, voi, cei numiți *fericiți* pentru că ați suferit prigoană pentru numele Mîntuitorului, voi, cei ce v-ați bucurat să suferiți ocară pentru numele Lui și ați fost *părtași la suferințele Lui*, rugați-vă pentru noi.

Sfinte Ștefan, întâiul diacon martir, tu, a cărui față a fost văzută *ca o față de înger* de cei ce au năvălit asupra ta

,
tu, cel ce ai
văzut slava lui Dumnezeu
și
pe Iisus stînd de-a dreapta lui Dumnezeu
, tu, care în timp ce erai bătut
cu pietre
ai zis:
Doamne Iisuse Hristoase, primește duhul meu
și
îngenunchind ai strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!
– roagă-te pentru noi.

Sfinte Ioan Teologul, cel ce te-ai numit tu însuși fratele nostru și împreună cu noi pătaș la suferința și la împărăția și la răbdarea lui Iisus
, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Sfinte Iacov, fratele lui Ioan, tu, cel ucis cu sabia de rege, care a pus mîna pe unii din Biserica
ca să-i piardă
Dumnezeu pentru noi.

Sfinte Apostol Petru, tu, cel ce ai făgăduit că ne vei ajuta și după plecarea ta, ajută-ne să facem
temeinică chemarea și alegerea noastră.

Sfinte Apostol Pavel, cel ce ai vorbit despre jertfirea și vremea despărțirii tale, ajută-ne și nouă
să
bună
călătoria
să
păzim credința
și să
primim cununa
.

Voi, Sfinților Martiri, cei pe care Sfântul Vasile cel Mare v-a numit cor sfînt, adunare nedezbinată, păzitori obștești ai neamului omenesc, stele ale întregii lumi și flori ale Bisericii

, rugați-vă pentru noi. AMIN.

Credeți că apariția atîtor confesiuni creștine slăbește Biserica?

Nici pe departe. Eu cred ceea ce un teolog rus (A. Gusev) a afirmat: Biserica nu a suportat nici o schismă, ci doar a îndepărtat – dureros – mădulele care nu au lucrat sinergic cu Trupul.

Ce le spuneți bolnavilor din Biserică (adică botezați) cînd fac boli grave și ei nu înțeleg de ce?

Un cuvînt din *Filocalie*: Orice i se întîmplă unui om botezat în numele Sfintei Treimi, dar absolut orice, este numai cu îngăduința lui Dumnezeu și numai spre creșterea șanselor lui de mîntuire.

Este Ortodoxia vindecătoare?

În mod sigur – da!

(Din Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă,

Întîmplări din Biserică și Spital.

Dialog consemnat de Răzvan Codrescu,

Ed. Christiana, București, 2014, pp. 35-71)